

за допомогою системи національних рахунків. Відтак перебудова системи звітності з економічних елементів витрат які несуть невідповідність в облікових даних та оцінках на статті витрат за статтями калькуляції шляхом введення управлінського обліку та посилення контролю за структурними підрозділами дозволить отримати відповідні аналітичні дані. Тільки за цих умов бухгалтерський облік зможе виконати всі покладені на нього функції, формуючи звітну інформацію відповідно до всього кола вимог економічної науки та можливість використання співставної інформації як внутрішніми, так і зовнішніми користувачами.

Список використаних джерел

1. Скрипник М.І. Облікова регламентація планування та калькулювання собівартості продукції на молокопереробних підприємствах / М.І. Скрипник, І.М. Вигівська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: Міжнародний збірник наукових праць. – 2012. – №1(22). – С. 350–355.

2. Степова Т.Г. Інформаційна модель управління витратами / Т.Г. Степова // Тези доповіді Міжнародної науково-практичної конференції (5–6 червня). – Одеса: Пальміра, 2014. – С. 81–83.

3. Нашкерська В.Г. Фінансовий облік / В.Г. Нашкерська. – К.: Кондор, 2005. – 387 с.

4. Бутинець Ф.Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління / Ф.Ф. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнар. зб. наук.праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2012. – №1(22). – С. 11–18.

5. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_013.

6. Brad J. Monterio., Improving Data Quality: People, Process, Technology [Електронний ресурс] // SF Magazine. – June, 2016. – Режим доступу: <http://sfmagazine.com/topic/technology/>

7. Trevor S. Harris, Suzanne Morsfield. An evaluation of the current state and future of XBRL and interactive data for investors and analysts // CEASA Columbia Business School [Електрон. ресурс] – December, 2012. – 73 p. – Режим доступу: <http://www8.gsb.columbia.edu/>

О.В. КОВАЛЬ,

аспірант, Хмельницький університет управління та права

Індустрія програмної продукції: стан, проблеми, шляхи вирішення

Стаття присвячена дослідженню стану індустрії програмної продукції в Україні та визначенню проблем її розвитку. Проведено статистичний аналіз даних Державного комітету статистики, розраховано показники розвитку, проведено структурний аналіз і виявлено основні тенденції розвитку індустрії програмної продукції в Україні. За результатами зазначеного аналізу визначено бажані напрями її розвитку.

Ключові слова: індустрія програмної продукції, ВВП, доходи, піратство, інтелектуальна власність.

А.В. КОВАЛЬ,

аспірант, Хмельницький університет управління та права

Индустрия программной продукции: состояние, проблемы, пути решения

Статья посвящена исследованию состояния индустрии программной продукции в Украине и определению проблем ее развития. Проведен статистический анализ данных Государственного комитета статистики, рассчитаны показатели развития, проведен структурный анализ и выявлены основные тенденции развития индустрии программной продукции в Украине. По результатам указанного анализа определены желательные направления ее развития.

Ключевые слова: индустрия программной продукции, ВВП, доходы, пиратство, интеллектуальная собственность.

O.V. KOVAL,

post-graduate student, Khmelnytsky University of management and law

Industry software products: status, problems, solutions

The article explores the status of software industry in Ukraine and defining problems of its development. The statistical analysis of data from the State statistics Committee, calculates indicators of development, conducts a structural analysis and reveals main tendencies of development of software industry in Ukraine. The results of the mentioned analysis are used for determining desirable directions of its development.

Keywords: industry software products, GDP, income, piracy and intellectual property.

Постановка проблеми. Досвід розвинених країн переконує, що індустрія програмної продукції є двигуном глобального економічного росту. Зростання даного сектору передбачає прямі переваги для держави та економіки: створення нових робочих місць, збільшення податкових надходжень і її розвиток.

Проте в даний час існує ряд проблемних питань, що стримують розвиток індустрії програмної продукції в Україні, що і зумовило актуальність даної публікації.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. У країнах із розвинутою ринковою економікою приділяється вели-

ка увага проблемам розвитку індустрії програмної продукції. Вагомий внесок у дослідження цього питання зробили такі відомі вітчизняні вчені, як Ю.М. Бажал, М.Г. Делягін, Т.В. Єршова, А.Я. Жаліло, В.Л. Іноземцев, Л.Г. Мельник, С.І. Романенко; зарубіжні – Дж. Акерлоф, В. Мунтіян, Х. Каравелі, М. Кларк, Дж. Стігліц та багато інших. Однак в Україні зазначене питання потребує подальшого дослідження.

Метою статті є дослідження стану, виявлення проблем розвитку індустрії програмної продукції в Україні та надання пропозицій щодо їх вирішення.

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Виклад основного матеріалу. Сьогодні індустрія програмної продукції забезпечує роботою близько 9 млн. високооплачуваних кваліфікованих працівників у більше ніж десятки тисяч компаній в усьому світі. Крім того, цей сектор економіки створює зайнятість ще для 21 млн. ІТ-спеціалістів у різноманітних сферах діяльності. Внесок індустрії у світову економіку становить майже \$1 трлн. на рік [1, с. 15].

З метою відображення значущості розвитку індустрії програмної продукції у світі продемонструємо глобальне зростання доходів цієї сфери впродовж останнього десятиріччя (рис. 1).

Дані рис. 1 свідчать, що за період 2005–2014 років доходи сфери індустрії програмної продукції у світі зросли на 62%. Очікується, що у 2016 році індустрія отримає дохід майже в 1,1 трлн. євро. Даний показник відображає стрімке зростання значимості індустрії як для розвитку світового виробництва, так і для подальшого розвитку суспільства в цілому.

Однак обсяг доходів суб'єктів індустрії програмної продукції України не порівняний з показниками, які демонструють країни – лідери у цій галузі (табл. 1).

Дані табл. 1 свідчать, що валовий дохід суб'єктів індустрії програмної продукції складає всього 12 млрд. грн. і є в 40 разів меншим у порівнянні з аналогічним показником США у 2014 році, в 25 разів – у порівнянні з Японією, в 22 рази – з Китаєм і в 6,5 рази – з Німеччиною.

Якщо ж розглянути внесок суб'єктів індустрії програмної продукції в структуру ВВП, можна зробити висновок, що і у цьому аспекті Україна програє розвинутим країнам світу (табл. 2).

Незважаючи на це, за результатами міжнародних досліджень Україна входить до п'ятірки світових лідерів за обсягами експорту програмних продуктів, поступаючись Індії, Китаю, Росії. Обсяг експорту програмного забезпечення та

ІТ-послуг досяг \$2,3 млрд. у 2014 році, показуючи подвоєння цифр щороку, 80% із даного обсягу припадає на американський ринок [17, с. 15].

В Україні у сфері індустрії програмної продукції станом на 2015 рік функціонує 2470 компаній, в яких працюють 90 тис. осіб. Тільки за період 2011–2015 років кількість працівників зросла в 2,3 раза (рис. 2).

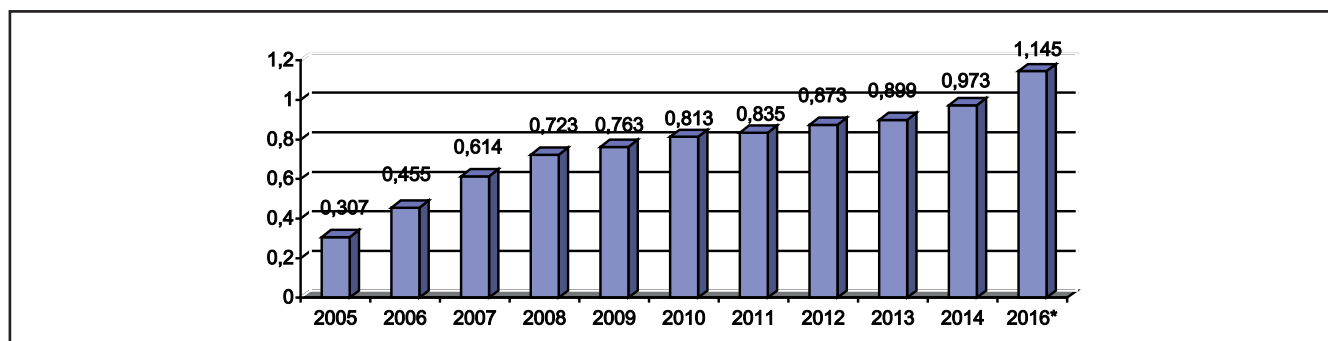
Ця індустрія добре розвинена в Києві, де працевлаштовано більше 46,6% усіх фахівців у сфері розробки програмної індустрії, водночас вона швидко розвивається у Харкові (16,2%), Львові (9,9%), Дніпрі (7,9%), Одесі (5,5%), Вінниці (1,8%), Запоріжжі (1,3%), Миколаєві (1,1%), Івано–Франківську (1,1%), Тернополі й Житомирі (0,8%) та інших містах (0,7%) [18].

Найбільшу частку індустрії програмної продукції займають компанії з кількістю працівників від 10 до 50. На частку компаній до 200 працівників припадає 65,3%.

Українські суб'єкти індустрії програмної продукції пропонують широкий спектр робіт та послуг. До них відносяться практично всі можливі програмні послуги, а саме: розробка програмного забезпечення, веб-розробка, розробка для мобільних технологій, контроль якості та тестування програмних продуктів, аутсорсинг бізнес-процесів, дослідно-розробницька діяльність, ІТ-косалтинг, управління ІТ-безпекою та ін.

Досить часто вони пропонують повний комплекс рішень для окремих галузей промисловості. Малі фірми зазвичай зосереджуються лише на кількох послугах, таких як веб-розробка та дизайн, розробка мобільних додатків і тестування, та працюють у багатьох галузях промисловості [8].

Найбільшу частку виконаних робіт індустрією програмної продукції займає аутсорсинг (передача компанією частини її завдань або процесів стороннім виконавцям на умовах

* Прогнозний показник.

Рисунок 1. Динаміка доходів сфери індустрії програмної продукції у світі за 2005–2016 роки, трлн. євро

Джерело: [11].

Таблиця 1. Динаміка обсягів доходів суб'єктів індустрії програмної продукції окремих країн, \$ млрд.

Роки	США	Японія	Китай	Німеччина	Україна
2012	450	268,3	212,4	72,4	20,9
2013	470	290,1	240,2	76,1	22,9
2014	490,5	312,7	270,9	79,5	12,23

Джерело: складено за даними [6, 9].

Таблиця 2. Частка суб'єктів індустрії програмної продукції в структурі ВВП, %

Роки	США	Японія	Китай	Німеччина	Україна
2012	12,4	16,7	9,6	5,4	1,23
2013	13,3	17,1	10,2	7,1	1,24
2014	14,1	16,9	11,2	9,7	1,54

Джерело: складено за даними [3].

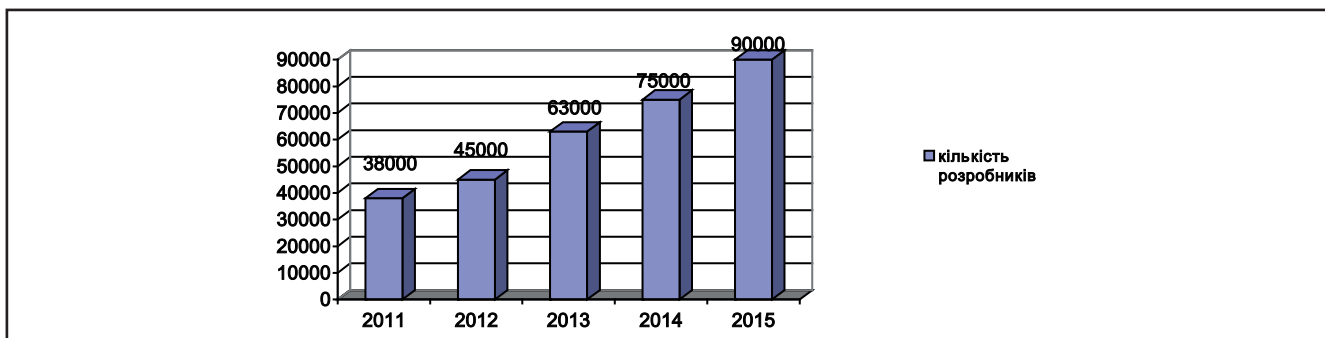

Рисунок 2. Динаміка кількості працівників індустрії програмної продукції, тис. ос.

Джерело: [18].

субпідряду, угода, за якою робота виконується людьми із зовнішньої компанії, яка зазвичай є також експертом у цьому виді роботи) [7]. У 2015 році на його часку припадає 58,9%, коли на розробку продуктів – 28,5%.

Так, лише за перші три квартали 2015 року у світі було підписано 624 контракти з ІТ-аутсорсингу на суму \$117,2 млрд. [95, с. 5; 96, с. 5; 97, с. 5]. За останні сім років Україна стала одним із найпривабливіших об’єктів для аутсорсингу в Східній Європі, обсяг якого виріс у 4,3 раза [19, с. 46].

У світовому рейтингу виробників програмної продукції Україна посідає 15-те місце [1]. Високий рівень розвитку індустрії програмної продукції України і зростаючу роль на світовій арені підтверджує клієнтська база її суб’єктів. Україну вибрали як один із дослідницько-розробницьких центрів багато світових гігантів, таких як IBM, DELL, Avery Dennison, HomeAway, Boeing, Ericsson, Huawei, Oracle, Siemens та багато інших.

Ці компанії працюють з інноваційними продуктами в кожній відомій галузі, в тому числі у сфері електронної комерції, програмного забезпечення, хмарних технологій, безпеки, охорони здоров’я, фінансів, транспорту, роздрібної торгівлі, телекомунікацій та ін. [8].

Так, тільки за 2014 рік суб’єктами індустрії програмної продукції освоєно капітальних інвестицій у програмне забезпечення та бази даних на суму 2,1 млрд. грн. (1,5% загального обсягу освоєних капітальних інвестицій за видами активів).

Обсяг капітальних інвестицій за видом економічної діяльності «Комп’ютерне програмування та надання інших інформаційних послуг» становив 387,9 млн. грн. (0,65% від загального обсягу капітальних інвестицій).

Обсяг внесених в економіку України прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) становив \$1,86 млрд., або 4% від загального обсягу від прямих іноземних інвестицій [5].

Рівень середньої заробітної плати у сфері індустрії програмної продукції становить близько \$2166 (включаючи менеджерів). Заробітна плата київських програмістів стано-

вить у середньому \$2180 на місяць, що на 25% більше їхніх колег з регіонів. Проте, незважаючи на відносно великі зарплати, індустрії не вистачає фахівців.

Така ситуація, на нашу думку, зумовлена економічною та політичною ситуацією в країні. Тільки протягом 2015 року Україну залишили 5% висококваліфікованих працівників.

Загалом сучасні реалії соціально-економічного і політичного розвитку України негативно впливають на розвиток індустрії програмної продукції, яка тільки за 2014 рік скоротилася удвічі – зниження обсягів за різними напрямками оцінюється від 30 до 50% (табл. 3).

Фінансові результати суб’єктів індустрії програмної продукції прийнятні тільки в обробці даних, розміщенні інформації на веб-вузлах і пов’язані з ними діяльності; веб-порталах.

Але рівень рентабельності всієї діяльності (із врахуванням капітальних і фінансових інвестицій) недостатній для формування інвестиційної привабливості підприємств (табл. 4). Тут слід враховувати наслідки податкової оптимізації, яка приховує реальний рівень прибутковості.

Для українських виробників програмної продукції існують й інші негативні чинники, що стримують розвиток індустрії: недостатній рівень проектного та організаційного менеджменту в українських компаніях, юридична неврегульованість відносин суб’єктів індустрії програмної продукції, недостатній рівень володіння англійською мовою серед фахівців. До того ж «експортоорієнтований» характер розвитку сфери не спроможний забезпечити створення повноцінної самодостатньої індустрії програмної продукції, стимулюючи тільки окремі її складові.

Продаж та підтримка програмної продукції здійснюється безпосередньо розробниками. Програмне забезпечення розповсюджується без придбання ліцензій (проблема «піратства»), що призводить до недоотримання доходів розробниками та ненадходження податків до бюджету країни.

В Україні 69% користувачів комп’ютерів використовують програмну продукцію, отриману з нелегальних джерел, з них 16% користувачів завжди отримують програмне за-

Таблиця 3. Порівняння показників індустрії програмної продукції, \$ млн.

Категорія	2013	2014	Зростання
Обладнання	2290	1223	-47%
Програмне забезпечення	305	192	-37%
ІТ-послуги	320	187	-42%
Захист та зберігання інформації	5,8	8,1	+40%
Всього індустрія програмної продукції	2921	1610	-45%

Джерело: складено за даними [6].

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Таблиця 4. Основні показники суб'єктів індустрії програмної продукції

	Роки	Чистий прибуток (збиток)	Рівень рентабельності (збитковості) операційної діяльності підприємств	Рівень рентабельності (збитковості) усієї діяльності підприємств
		млн. грн.	%	%
Видання програмного забезпечення	2010	67,8	9,0	5,4
	2011	80,8	8,0	3,9
	2012	-40,4	-1,0	-3,7
	2013	26,1	4,9	3,2
	2014	-8,1	1,7	-1,2
Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	2010	33,5	3,9	0,5
	2011	-499,1	3,9	-3,4
	2012	-71,4	4,3	-0,4
	2013	345,9	4,8	2,2
	2014	-77,5	7,2	-0,4
Надання інформаційних послуг	2010	-35,8	2,2	-0,6
	2011	69,4	4,0	1,1
	2012	87,9	0,7	1,0
	2013	87,3	5,5	1,3
	2014	-180,3	0,6	-2,3
Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність; веб-портали	2010	36,3	4,3	1,4
	2011	98,7	5,2	2,6
	2012	83,6	3,5	2,0
	2013	184,9	5,8	4,1
	2014	-85,8	0,8	-1,6
Надання інших інформаційних послуг	2010	-72,1	0,5	-2,1
	2011	-29,3	1,7	-1,3
	2012	4,3	-6,9	0,1
	2013	-97,6	4,8	-4,1
	2014	-94,5	-0,1	-4,1

Джерело: [2].

безпечення із нелегальних джерел (купують піратські диски на ринках або завантажують програми з локальних мереж та Інтернету), а 53% – вчиняють так у більшості випадків. Сьогодні 26% усіх торговельних точок в Україні, які продають програмне забезпечення для комп'ютерів, активно пропонують саме неліцензійне.

За оцінкою Асоціації виробників програмного забезпечення (Business Software Alliance, BSA), рівень піратства в Україні у 2015 році сягнув 82% (у 2014 році він становив 83%, у 2010 році – 86%, у 2008 році – 84%, у 2007 році – 83%) і вивів її на 7-е місце у світі за цим показником. Високий рівень піратства (40% і вище) відзначають експерти в таких містах, як Вінниця, Луганськ, Полтава, Черкаси, Кривий Ріг. (Для порівняння: середній рівень піратства у світі становить 39% й завдає шкоди щорічно більш ніж на \$50 млрд. [12].)

В ЄС ситуація з інтелектуальним піратством врегульована. Це дозволяє підіймати питання введення податку на Інтернет (на клік) для захисту віртуального простору країни (Франція), особливо від Google, Facebook. Це також актуально і для України, оскільки більшість ринку пошукових запитів належить іноземним компаніям (Google, Yandex – 90%), а вітчизняним (Meta.ua, Ukr.net, I.ua) – 3% [10]. Але через значне піратство Україна не може ініціювати таких змін оподаткування, і інтернет-гіганти продовжують збагачення без поповнення бюджетів країн, де заробляють. Так, у 2010 році, коли Google через політику залишила ринок КНР, цим скориста-

лася місцева компанія Baidu, яка тепер контролює 80% ринку інтернет-пошуку в КНР, Google – 15,4% [4].

Ще одна не вирішена проблема у розвитку індустрії – інтелектуальна власність на програмні продукти. Недоліки законодавчої бази, невирішені проблеми з авторами і первинними правовласниками програм для ЕОМ (працівниками) призводять до торгівлі «повітрям», введенням в обіг. Сьогодні патентні війни захопили ІТ-корпорації. Протягом 2008–2015 років кількість патентних позовів у сфері індустрії програмної продукції збільшилась на 70%.

Одночасно з цими проблемами існує ще низка інших:

- розповсюджені сірі схеми аутсорсингу (аутстафінгу), коли іноземна компанія без реєстрації юрособи в Україні наймає фахівців, оплачує реєстрацію їх як фізосіб-підприємців (ФОП), сплачує їх податки, бухгалтерію, офіс, Інтернет, комп'ютери і платить їм по-суті зарплату [99];
- система підготовки фахівців для індустрії програмної продукції.

За даними МОН, кадри для індустрії готують у 148 ВНЗ, загальний ліцензований обсяг студентів – 47 тис. осіб, який реалізується ВНЗ на 1/3.

Щорічно ВНЗ України випускають 16 тис. спеціалістів, з яких лише 4–5 тис. офіційно працевлаштовуються за спеціальністю [13].

Така ситуація зумовлена тим, що сучасна академічна освіта не встигає за реаліями у сфері інформаційних техно-

логій та вимогами ринку праці. Молоді спеціалісти не володіють необхідними практичними вміннями і змушені додатково підвищувати свій професійний рівень.

Окрім того, молоді здебільшого люди в умовах солідарної пенсійної системи мають присвятити значну частку життя утриманню пенсіонерів. Нагальним же для них є утримання сім'ї, питання житла, а не пенсія, на яку вони можливо вийдуть через 30–40 років [4];

– потреба у відмові від пропріетарного програмного забезпечення та перехід на ПЗ з відкритим кодом доступу. Аналіз витрат тільки на легалізацію програмного забезпечення органів державної влади показує, що в 63% профінансованих проектів інформатизації на закупівлю ліцензійного програмного забезпечення було витрачено 24,1 млн. грн., на закупівлю OEM-версії (примірники програмного забезпечення, які встановлюються на комп'ютер виробником та постачаються разом з комп'ютером) – близько 65 млн. грн., разом – 89,1 млн. грн., а в 2015 році цей показник становив 76,7 млн. грн. Загальна потреба в легалізації програмного забезпечення органів державної влади складає біля 800 тис. примірників. Витрати бюджету на таку легалізацію можуть скласти від 400 до 1500 млн. грн. При умові що життєвий цикл пропріетарного програмного забезпечення становить 5–6 років);

– підвищення комп'ютерної грамотності населення стало проблемою, котра потребує негайного вирішення з боку всіх зацікавлених сторін – державного сектору, бізнесу та суспільства в цілому [1].

Важливе значення для функціонування будь-якої індустрії має стандартизація.

Сьогодні у світі діє близько 100 міжнародних стандартів у сфері індустрії програмної продукції. В Україні діє близько 20 національних стандартів, з яких тільки 12 (ДСТУ ISO/IEC 11411–2002, ДСТУ ISO/IEC 12119–2003, серія ДСТУ ISO/IEC 15504–2002) відповідають взятим за основу міжнародним стандартам, інші мають мало спільного з міжнародними стандартами, на базі яких вони розроблялися.

Крім того, для 11 національних стандартів (ДСТУ ISO/IEC 12119–2003, серія ДСТУ ISO/IEC 15504–2002) їхні міжнародні аналоги вже замінені на нові. Для міжнародного аналогу національного стандарту для життєвого циклу випущено два доповнення.

Особливе занепокоєння у фахівців із забезпечення якості програмної продукції викликає відсутність національних стандартів у галузі програмної інженерії на модель якості програмних засобів (серія міжнародних стандартів ISO/IEC 9126), на методи і процедури оцінювання програмної продукції (серія міжнародних стандартів ISO/IEC 14598), оцінювання функціонального розміру програмних засобів (серія міжнародних стандартів ISO/IEC 14143), методи виміру функціонального розміру KO/ffC 19761, KO/ffC 20926, KO/ffC 20968, KO/ffC 24570, документацію користувачів і процеси її створення ISO/IEC 15910, ISO/IEC 18019, на процес менеджменту ризиком та ін.

Таким чином, діючи в Україні стандарти у сфері індустрії програмної продукції за охопленням бізнес-процесів відстають від сучасної міжнародної стандартизації, а процедура прямого введення міжнародних стандартів ISO/IEC в Україні практично не функціонує.

Для впровадження новітніх технологій розроблення програмної індустрії вкрай необхідне введення в дію в Україні серії нових міжнародних стандартів ISO/IEC 15504 для оцінки процесів програмних засобів.

Актуальною також є стандартизація національної термінології у цій сфері. Так, у ДСТУ з термінології існує декілька близьких за значенням термінів з нечітко визначеними характеристиками – програмне забезпечення, програмні засоби, програмний продукт, виріб програмний в автоматизованій системі та ін., що часто призводить до некоректного їх використання [14].

Висновки

Отже, для того, щоб поліпшити нинішню ситуацію в індустрії програмної продукції, що склалася в Україні, необхідним є:

– удосконалення законодавчої бази в сфері індустрії програмної продукції. Зокрема, щодо запровадження державної підтримки розвитку індустрії, стандартизації та впровадження систем якості, запровадження ефективної системи правової охорони програмних продуктів, урегулювання інвестиційної діяльності, особливо в питаннях офшорного програмування;

– створення системи моніторингу індустрії програмної продукції та розробка методики визначення рівня піратської активності у сфері програмного забезпечення;

– запровадження єдиного державного реєстру суб'єктів індустрії програмної продукції, за допомогою якого створюються сприятливі умови для розвитку на основі об'єктивних критеріїв та з урахуванням виконання ними державно важливих завдань;

– створення відкритої онлайн-бази даних вітчизняних виробників програмної продукції та загальнодержавного банку замовлень на її розробку;

– розгляд можливості введення «канікул» для суб'єктів індустрії програмної продукції;

– запровадження пільгового оподаткування для розробників програмної продукції.

З метою підвищення експорту вітчизняної програмної продукції здійснити заходи щодо:

– спрощення процедури відкриття та реєстрації нових підприємств, в тому числі з іноземним капіталом;

– звільнення від експортного мита виробленої продукції та наданих послуг;

– введення пільг за умови придбання засобів виробництва на внутрішньому ринку у частині компенсації ПДВ та звільнення від акцизу.

Список використаних джерел

1. Андрощук Г. Індустрія програмного забезпечення в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку / Андрощук Г. // Інтелектуальна власність. – 2012. – №9. – С. 15–21.
2. Діяльність суб'єктів господарювання: Статзбірник, 2011, 2012, 2013, 2014 Держстатистики України – [Е-ресурс]. – Доступний з: <<http://www.ukrstat.gov.ua>>.
3. Доля ІТ в ВВП України в прошлом году составила 1,24% [Електрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.unn.com.ua/ru/news/1318416-chastka-it-u-vvp-ukrayini-torik-sklala-1-24>.
4. Дульська І.В. Нагальні проблеми розвитку сектору інформаційних технологій України та шляхи їх вирішення [Електрон. ресурс]

/ Дульська І.В. – Режим доступу: <http://sb-keip.kpi.ua/article/view/47080/43208>.

5. Звіт про роботу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації за 2014 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.nkrz.gov.ua/images/upload/142/5369/r165_dod_2015-03-24.pdf.

6. ИТ-рынок: итоги 2014 года, прогнозы на 2015 [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://itvesti.com.ua/analitica/blesk-inishchetaotechestvennogo-it-rynka-itogi-2014-goda-prognozu-na-2015>.

7. Микало О. Підходи до визначення терміна «аутсорсинг» / О. Микало // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2010. – №7. – С. 111–115.

8. Моцок О.В. Роль індустрії програмної продукції у забезпеченні сталого розвитку України: можливості та перешкоди / Моцок О.В. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-9-2016/17-vipusk-9-lyutij-2016/1683-motsok-o-v-rol-industriji-programnoi-produktsiji-v-zabezpechenni-stalogo-rozvitku-ukrajini-mozhlivosti-ta-pereshkodi>.

9. Національний інформаційний простір України: проблеми формування та державного регулювання: Аналітична доповідь [Електрон. ресурс] // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1472/>.

10. Рейтинг пошукових систем України – [Е-ресурс]. – Доступний з: <Bigmir-Internet (<http://index.bigmir.net>) >.

11. Сайт аналітичної та фінансової інформації [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.statista.com/statistics/268584/worldwide-ict-revenue-since-2005/>.

12. Стала відома частка піратського ПЗ в Україні за підсумками минулого року [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/376922/stala-vidoma-chastka-piratskogo-pz-v-ukrayini-za-pidsumkamy-mynulogo-roku-doslidzhennya>

13. Тези доповідей Міжнар. наукового конгресу «Інформаційне суспільство в Україні», м. Київ, 25–26.10.2012 [Е-ресурс] // Режим доступу: <<http://www.ua.ictcongress.com.ua>>

14. Тулашвілі Ю. Й. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Командна розробка програмних проєктів» для студентів напряму підготовки 6.040302 «Інформатика»/ Тулашвілі Ю.Й. – Рівне: НУВГП, 2015. – 62 с.

15. Global IT-BPO Outsourcing Deals Analysis 1Q15 Analysis: January to March [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://www.kpmg.com/IN/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/KPMG-Deal-Tracker/Documents/KPMG%20Deal%20Tracker%20-%201Q15_Final.pdf.

16. Global IT-BPO Outsourcing Deals Analysis 2Q15 Analysis: April to June [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kpmg.com/IN/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/KPMG-Deal-Tracker/Documents/KPMG-Deal-Tracker-2Q15.pdf>.

17. High-Tech Ukraine software development & IT services: the rise of a tech nation // pre-release version / – 2015. – P. 215. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.uadn.net/files/ua_hightech.pdf.

18. IT job market in Ukraine: 2015 in review. / M. Ischenko. – 2015 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://medium.com>.

19. Romanishyn O. Ukraine: Industries Attractive for Investment / O. Romanishyn // Eastern Europe and Central Asia World Finance Review. – 2015-05. – С. 46–47.

УДК: 658:005.332.7:621(477)

О.В. ЛЯСКОВЕЦЬ,

аспірант кафедри фінансів та кредиту, Запорізький національний університет

Теоретико-методичні основи щодо забезпечення, оцінки та регулювання рівня розвитку економічної безпеки підприємств машинобудування

Стаття присвячена проблемам забезпечення та налагодження рівня розвитку економічної безпеки підприємств машинобудування. Досліджено та узагальнено основні теоретичні і методологічні положення розвитку економічної безпеки. Визначено та проаналізовано наявні проблеми, раціональність фінансової, виробничої діяльності, рівень незалежності підприємств та запропоновано методичний підхід до забезпечення, оцінки та регулювання рівня розвитку економічної безпеки саме підприємств машинобудування. Обґрунтовано переваги та ефективність використання запропонованого методичного підходу на підприємствах, розроблено пропозиції щодо напрямів підвищення рівня розвитку економічної безпеки.

Ключові слова: загальний рівень розвитку економічної безпеки, інтегральна оцінка складових розвитку економічної безпеки, методичні підходи, рівень інтегральної оцінки кожної складової розвитку економічної безпеки, підприємства машинобудування.

Е.В. ЛЯСКОВЕЦЬ,

аспірант кафедри фінансов и кредита, Запорожский национальный университет

Теоретико-методические основы по обеспечению, оценке и регулированию уровня развития экономической безопасности предприятий машиностроения

Статья посвящена проблемам обеспечения и налаживания уровня развития экономической безопасности предприятий машиностроения. Исследованы и обобщены основные теоретические и методологические положения развития экономической безопасности. Определены и проанализированы имеющиеся проблемы, рациональность финансовой, производственной деятельности, уровень независимости предприятий и предложен методический подход к обеспечению, оценке и регулированию уровня развития экономической безопасности именно предприятий машиностроения. Обоснованы преимущества и эффективность использования предложенного методического подхода на предприятиях, разработаны предложения относительно направлений повышения уровня развития экономической безопасности.